

UNIwersYTET MEDYCZNY
IM. PIASTÓW ŚLĄSKICH WE WROCŁAWIU

Opis dorobku i osiągnięć naukowych

dr n. med. Dorota Szcześniak

Zakład Psychoterapii i Chorób Psychosomatycznych

Katedra Psychiatrii

Wrocław 2022

AUTOREFERAT

1. Imię i nazwisko.

Dorota Szcześniak

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe lub artystyczne – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

2015	Stopień doktora nauk medycznych Zakład Psychiatrii Konsultacyjnej i Badań Neurobiologicznych Katedra Psychiatrii Wydział Lekarski Kształcenia Podyplomowego Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu Tytuł rozprawy: <i>Właściwości psychometryczne i zastosowanie nowych narzędzi przesiewowych do badania funkcji poznawczych pacjentów z łagodnymi deficytami i otępieniem</i> Promotor: prof. dr hab. Joanna Rymaszewska
2014	Dyplomowany psychoterapeuta Krakowskie Centrum Psychodynamiczne
2012	Studia podyplomowe z przygotowania pedagogicznego Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi
2010	Magister psychologii Instytut Psychologii Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytet Wrocławski Promotor: dr Alina Czapiga
2009	Bachelor of Science in Psychology (licencjackie studia dzienne) University of Glamorgan, Walia, Wielka Brytania

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych lub artystycznych.

Zatrudnienie akademickie

2020 – obecnie	Profesor uczelni <i>Pracownik naukowo-dydaktyczny</i> Zakład Psychoterapii i Chorób Psychosomatycznych Katedra Psychiatrii, Wydział Lekarski Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
2019 – 2020	Adiunkt <i>Pracownik naukowy</i> Zakład Psychoterapii i Chorób Psychosomatycznych Katedra Psychiatrii, Wydział Lekarski Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
2017 – 2019	Adiunkt <i>Pracownik naukowo-dydaktyczny</i> Zakład Psychiatrii Konsultacyjnej i Badań Neurobiologicznych Katedra Psychiatrii, Wydział Lekarski Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Zatrudnienie kliniczne

2019 - obecnie	Psycholog Oddział kliniczny psychiatryczny i psychogeriatryczny Klinika Psychiatrii Uniwersytecki Szpital Kliniczny we Wrocławiu
2014 - obecnie	Psycholog konsultujący Oddziały somatyczne Uniwersytecki Szpital Kliniczny we Wrocławiu
2011 - 2014	Psycholog interwencyjny Centrum Neuropsychiatrii “Neuromed” we Wrocławiu

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Podstawą do ubiegania się o stopień doktora habilitowanego jest cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 kryteria ewaluacji jakości działalności naukowej ust. 2 pkt 2 lit. B.

Poniżej znajduje się opis głównego osiągnięcia naukowego złożonego z cyklu pięciu publikacji, o tytule:

**„Profilaktyka oraz pozafarmakologiczne metody terapeutyczne
w zaburzeniach poznawczych i otępieniach”**

Wszystkie artykuły składające się na cykl to prace oryginalne,
a ich sumaryczny IF wynosi 22.454.

- [1] **Dorota Szcześniak**, Joanna Rymaszewska, Anna Zimny, Marek Sąsiadek, Katarzyna Połtyn-Zaradna, Eric E. Smith, Katarzyna Zatońska, Tomasz Zatoński, Sumathy Rangarajan, Salim Yusuf, Andrzej Szuba. *Cerebral small vessel disease and other influential factors of cognitive impairment in the middle-aged: a long-term observational cohort PURE-MIND study in Poland*. GeroScience 2021, 43 (1), 279-295, DOI: 10.1007/s11357-020-00271-4

MEiN = 100.000 IF = 7.595

Mój wkład merytoryczny: współudział w koncepcji i projekcie badania, współudział w pozyskaniu funduszy (pisanie wniosku o grant NCN), przeprowadzenie badań psychometrycznych (w tym ocena funkcji poznawczych), analiza statystyczna i przygotowanie wyników, interpretacja danych, napisanie tekstu manuskryptu, tworzenie tabel i rycin, zebranie piśmiennictwa, sformułowanie odpowiedzi dla recenzentów.

- [2] **Dorota Szcześniak**, Marta Lenart-Bugla, Błażej Misiak, Anna Zimny, Marek Sąsiadek, Katarzyna Połtyn-Zaradna, Katarzyna Zatońska, Tomasz Zatoński, Andrzej Szuba, Eric E. Smith, Salim Yusuf, Joanna Rymaszewska. *Unraveling the protective effects of cognitive reserve on cognition and brain: a cross-sectional study*. International Journal of Environmental Research and Public Health 2022, 19 (19), 12228, DOI: DOI: 10.3390/ijerph191912228

MEiN = 140.000 IF = 4.614

Mój wkład merytoryczny: współudział w koncepcji i projekcie badania, współudział w pozyskaniu funduszy (pisanie wniosku o grant NCN), przeprowadzenie badań psychometrycznych (w tym ocena funkcji poznawczych), analiza statystyczna i przygotowanie wyników, interpretacja danych, napisanie tekstu manuskryptu, tworzenie tabel i rycin, zebranie piśmiennictwa, sformułowanie odpowiedzi dla recenzentów.

- [3] **Dorota Szcześniak**, Joanna Rymaszewska, Francesca Lea Saibene, Katarzyna Małgorzata Lion, Alessia D'arma, Dawn Brooker, Shirley B. Evans, Simon C. Evans, Rabih Chattat, Claudia Scorolli, Franka Meiland, Iris Hendriks, Rose-Marie Dröes, Elisabetta Farina. *Meeting centres support programme highly appreciated by people with dementia and carers: a European cross-country evaluation*. Aging and Mental Health 2021, 25 (1), 149-159, DOI: 10.1080/13607863.2019.1683814

MEiN = 100.000 IF = 3.514

Mój wkład merytoryczny: współudział w koncepcji i projekcie badania, współudział w pozyskaniu funduszy (pisanie wniosku o grant JPND, NCBiR), przeprowadzenie badań, gromadzenie danych w Polsce, analiza statystyczna i przygotowanie wyników, interpretacja danych, napisanie tekstu manuskryptu, tworzenie tabel i rycin, zebranie piśmiennictwa, sformułowanie odpowiedzi dla recenzentów.

- [4] Joanna Rymaszewska, Katarzyna M. Lion, Bartłomiej Stańczykiewicz, Julia E. Rymaszewska, Elżbieta Trypka, Lilla Pawlik-Sobecka, Izabela Kokot, Sylwia Płaczowska, Agnieszka Zabłocka, **Dorota Szcześniak**. *The improvement of*

cognitive deficits after whole-body cryotherapy - a randomised controlled trial. *Experimental Gerontology* 2021, 146, 111237, 12, DOI: 10.1016/j.exger.2021.111237

MEiN = 100.000 IF = 4.253

Mój wkład merytoryczny: współudział w koncepcji i projekcie badania, współudział w pozyskaniu funduszy (projekt statutowy), przeprowadzenie badań psychometrycznych (w tym ocena funkcji poznawczych), analiza statystyczna i przygotowanie wyników, interpretacja danych, współudział w tworzeniu tekstu manuskryptu, akceptacja ostatecznej wersji manuskryptu.

- [5] **Dorota Szcześniak**, Rose-Marie Dries, Franka Meiland, Dawn Brooker, Elisabetta Farina, Rabih Chattat, Shirley B. Evans, Simon C. Evans, Francesca Lea Saibene, Katarzyna Urbańska, Joanna Rymaszewska. *Does the community-based combined Meeting Center Support Programme (MCSP) make the pathway to day-care activities easier for people living with dementia? A comparison before and after implementation of MCSP in three European countries*. *International Psychogeriatrics* 2018, 30 (11), 1717-1734. DOI: 10.1017/S1041610217002885

MEiN = 70.000 IF = 2.478

Mój wkład merytoryczny: współudział w koncepcji i projekcie badania, współudział w pozyskaniu funduszy (pisanie wniosku o grant JPND, NCBiR), przeprowadzenie badań, gromadzenie danych w Polsce, analiza i przygotowanie wyników, interpretacja danych, napisanie tekstu manuskryptu, tworzenie tabel i rycin, zebranie piśmiennictwa, sformułowanie odpowiedzi dla recenzentów.

OPIS GŁÓWNEGO OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO

Przedstawiony cykl oryginalnych publikacji naukowych dotyczy identyfikacji czynników ryzyka oraz czynników protekcyjnych w zaburzeniach poznawczych a także efektywności zastosowania wybranych oddziaływań pozafarmakologicznych u osób z zaburzeniami poznawczymi i otępieniem. Publikacje wybrane do cyklu są wynikiem prac realizowanych w ramach dwóch projektów naukowych finansowanych ze źródeł zewnętrznych oraz w ramach jednego projektu realizowanego w ramach subwencji Katedry Psychiatrii UMW:

- *Wdrożenie i walidacja pozytywnie ocenionego Programu Wsparcia - Centrum Spotkań dla osób z otępieniem oraz ich opiekunów w Europie. MEETINGDEM.* Międzynarodowy Projekt NCBiR (Program JPND); Moja funkcja: młody badacz, członek konsorcjum; Koordynator: prof. Rose-Marie Dröes, Amsterdam Public Health Research Institute oraz Amsterdam University Medical Centers w Niderlandach; Kierownik zespołu z Polski: prof. dr hab. Joanna Rymaszewska oraz
- *Ukryte niedokrwienie mózgu jako wczesny marker rozwoju otępienia - ocena retro- i prospektywna w badaniu kohortowym populacji Polski.* Grant badawczy NCN; Moja funkcja: współpraca merytoryczna; Kierownik projektu: prof. dr hab. Andrzej Szuba.

Wstęp

Otępienie nadal pozostaje w kręgu tych zespołów psychopatologicznych spowodowanych chorobą mózgu, wobec którego nie opracowano skutecznego leku, a wiedza na temat strategii profilaktycznych jest pofragmentowana i często nie przekładała się na realne oddziaływania terapeutyczne wobec osób z grup ryzyka. Większość dotychczas prowadzonych badań, których celem była analiza czynników istotnych dla rozwoju zespołów otępiennych koncentrowała się na populacji osób starszych oraz pacjentów z grup klinicznych, gdzie procesy neuropatologiczne były już obserwowane. Za takim podejściem przemawia fakt, że wiek jest istotnym czynnikiem ryzyka zaburzeń funkcji poznawczych [1]. Dodatkowo, główny nacisk kładziony był na identyfikację czynników ryzyka o charakterze biologicznym, często bez uwzględniania potencjalnych czynników protekcyjnych, także pozabiologicznych, istotnych we wcześniejszych etapach życia oraz w fazach przedklinicznych. Natomiast bezsprzeczny wydaje się wniosek, że wieloczynnikowy charakter otępień wymaga bardziej holistycznego podejścia zarówno do profilaktyki jak i szeroko rozumianego leczenia. Natomiast fakt, że na

całym świecie żyje aktualnie około 50 milionów ludzi z objawami otępienia, a predykcje wskazują, że do 2050 roku liczba ta wzrośnie do 152 milionów [2], motywuje badaczy do zajmowania się tą tematyką. Szczególnie, gdy konsekwencje otępienia wpływają nie tylko na indywidualnego pacjenta, ale także na cały system rodzinny, środowisko społeczne oraz gospodarcze.

Najczęstszą przyczyną pogorszenia funkcji poznawczych w późnym wieku jest postępujące, nieodwracalne uszkodzenie neuronów związane z dwiema dominującymi chorobami, chorobą Alzheimera (ang. *Alzheimer Disease, AD*) oraz otępieniem w przebiegu choroby małych naczyń mózgowych (ang. *Cerebral small vessel disease, CSVD*), czyli otępieniem naczyniowym (ang. *Vascular Dementia*). Przez wiele dziesięcioleci uważano je za odrębne choroby o różnych przyczynach. Jednak dostępne dane wskazują, że markery CSVD są powszechne u osób, u których zdiagnozowano AD [3]. Po uwzględnieniu braku zależności między czynnikami ryzyka, około jedną trzecią przypadków AD na całym świecie można przypisać potencjalnie modyfikowalnym czynnikom zależnym od stylu życia czy stanu klinicznego danej osoby [4,5]. Jednak ze względu na to, że uszkodzenia mózgu spowodowane między innymi przez CSVD mogą kumulować się subklinicznie przez dziesięciolecia, zanim zostaną rozpoznane na podstawie widocznych objawów psychopatologicznych, na skuteczną interwencję często jest już za późno [6]. Ponadto, kolejnym istotnym obszarem badań jest analiza różnic indywidualnych w funkcjonowaniu poznawczym osób z rozpoznaną neuropatologią, co wiąże się z pogłębianiem wiedzy na temat koncepcji rezerwy poznawczej. Rezerwa poznawcza kształtuje tzw. zasoby mózgowe i może przyczyniać się do utrzymania optymalnej plastyczności mózgu [7] zwiększając tym samym indywidualną odporność człowieka na proces starzenia się i opóźnia pojawianie się objawów klinicznych [8].

W związku z powyższym, analiza zarówno czynników ryzyka jak i czynników protekcyjnych wydaje się być kluczowa dla rozwoju badań w tym obszarze oraz a w dalszej kolejności dla opracowania skutecznych, wieloaspektowych oddziaływań terapeutycznych dla osób żyjących z otępieniem.

Socjodemograficzne i kliniczne czynniki ryzyka rozwoju zaburzeń poznawczych (na podstawie publikacji nr 1 z cyklu)

Celem pracy była ocena rozpowszechnienia i uwarunkowań występowania zaburzeń funkcji poznawczych, w tym roli choroby małych naczyń mózgowych (CSVD), stanu

klinicznego osób badanych oraz czynników socjodemograficznych w polskiej kohorcie osób w wieku średnim (<65 roku życia, N=547). Dane zebrane zostały w podłużnym badaniu obserwacyjnym zgodnie z międzynarodowym protokołem PURE, gdzie informacja o klinicznych oraz socjodemograficznych czynnikach ryzyka pochodziła z lat 2007-2016, natomiast ocena wystandaryzowana funkcji poznawczych oraz badanie neuroobrazowe głowy (MR) wykonane było w latach 2016-2018. Kompleksowy zestaw danych klinicznych uwzględniał występowanie takich czynników ryzyka jak: nadciśnienie, choroba niedokrwienna serca, cukrzyca, hiperlipidemia, wskaźnik masy ciała (BMI), palenie tytoniu czy spożycie alkoholu. Badanie funkcji poznawczych uwzględniało zastosowanie następujących wystandaryzowanych narzędzi psychometrycznych: Montrealską Skalę Oceny Funkcji Poznawczych (MoCA), Testu Łączenia Punktów (TMT A oraz B) i Testu Symboli Cyfrowych (DSST, WAIS-R). Dostępne dane pochodzące ze skanów MR oceniano w odniesieniu do zmian charakterystycznych dla CSVD, takich jak zawały lakunarne, ogniska hiperintensywne istoty białej (ang. *White Matter Hyperintensities*, WMHs) i mikrokrwawienia. Uzyskane wyniki wykazały, że w grupie badanej osób w wieku średnim (<65 roku życia), 33% badanych spełniło kryteria istotne dla rozpoznania łagodnych zaburzeń poznawczych (ang. *Mild Cognitive Impairment*, MCI) (MoCA < 26). Natomiast aż u 73% osób badanych identyfikowano zmiany patologiczne w mózgu o charakterze CSVD. Większa ilość zmian o charakterze WMHs była związana z istotnie gorszym funkcjonowaniem poznawczym. Jednak zależność ta nie była obserwowana we wszystkich domenach poznawczych. Przykładowo funkcja pamięci była niezależna od zmian o charakterze CSVD. Co ciekawe, najbardziej czułymi na obecność zmian CSVD w mózgu okazały się być funkcje wykonawcze. Wskazuje na to obserwacja, że statystycznie istotna różnica między grupą zdrową a grupą z niskim obciążeniem WMHs została wykryta tylko w testach badających tę domenę. Z pozostałych czynników ryzyka istotnych w funkcjonowaniu poznawczym był wiek (pomimo stosunkowo jednorodnej pod tym względem grupy badanej, 39-65 lat), gdzie punkt odcięcia dla istotnego spadku zdolności poznawczych obserwowany był pomiędzy 58-59 rokiem życia. Ponadto wyższe oraz średnie wykształcenie, a także zamieszkanie w mieście jednoznacznie były identyfikowane jako czynniki protekcyjne względem spadku zdolności poznawczych. Natomiast z danych klinicznych cukrzyca i otyłość były związane z niższymi wynikami we wszystkich testach poznawczych. Co więcej, otyłość zwiększała prawdopodobieństwo wystąpienia zaburzeń poznawczych istotnych dla rozpoznania MCI o 53%, a nadciśnienia o 30%. Wśród uczestników badania, którzy nigdy nie palili, prawdopodobieństwo MCI zmniejszyło się o 31%.

***Rola rezerwy poznawczej w kształtowaniu rezerwy mózgowej
oraz funkcjonowania poznawczego***

(na podstawie publikacji nr 2 z cyklu)

Biorąc pod uwagę znaczenie czynników protekcyjnych na kształtowanie szeroko rozumianych zasobów mózgowych, niżej opisane badanie miało na celu uzyskanie odpowiedzi na pytanie czy rola rezerwy poznawczej jest istotna w kształtowaniu rezerwy mózgowej, która w efekcie miałaby determinować poziom funkcjonowania poznawczego. W konsekwencji natomiast proces ten może doprowadzić do opóźnienia pojawienia się objawów klinicznych związanych z rozwojem otępienia. Rezerwa poznawcza w poniższym badaniu operacjonalizowana jest za pomocą markerów, które uznaje się za istotne dla kształtowania tej rezerwy. Zgodnie z wcześniejszymi doniesieniami naukowymi do obliczenia indeksu rezerwy poznawczej zaliczono dane dotyczące: przynależności do grup społecznych, bycia w związku małżeńskim lub w związku partnerskim, aktywności fizycznej, poziomu edukacji oraz aktywności zawodowej. W przeprowadzonym przekrojowym badaniu populacyjnym (N=763) miarą rezerwy mózgowej (ang. *brain reserve*) były pomiary wolumetryczne całkowitej istoty szarej (GMvol) oraz całkowitej istoty białej (WMvol). Natomiast miarą plastyczności mózgowej (ang. *brain maintenance*) była obecność ognisk hiperintensywnych istoty białej (WMHvol). W celu przeanalizowania wpływu rezerwy poznawczej na wyniki testów badających poziom funkcjonowania poznawczego (mierzonego za pomocą wystandaryzowanych narzędzi psychometrycznych: MoCA, *Montreal'ska skala oceny funkcji poznawczych* i DSST, ang. *Digit Symbol Substitution Test*, *Test Symboli Cyfr*) z uwzględnieniem objętością istoty szarej, objętością istoty białej i objętością WMH zaproponowałam analizę mediacji. Uzyskane wyniki wskazują na istotny bezpośredni i pośredni wpływ rezerwy poznawczej na funkcjonowanie poznawcze. W każdym modelu zarówno objętość WMH jak i objętość istoty szarej były istotnymi mediatorami związku między rezerwą poznawczą a funkcjonowaniem poznawczym. Wykazaliśmy między innymi, że wyższy wynik w zakresie rezerwy poznawczej wpływa bezpośrednio na większą objętość istoty szarej, co wiąże się z lepszym funkcjonowaniem poznawczym. Oznacza to, że modyfikowalne czynniki związane ze stylem życia (traktowane tutaj jako wskaźniki rezerwy poznawczej), tj. wykształcenie, zawód, aktywność fizyczna, uczestnictwo w życiu społecznym i stan cywilny, z jednej strony są dodatnio skorelowane z indywidualną rezerwą mózgową, a z drugiej strony mogą służyć jako mechanizmy ochronne przed neuropatologią (podtrzymując

plastyczność mózgową), dla której wiek jest jednym z najważniejszych czynników ryzyka.

***Pozafarmakologiczne metody terapeutyczne
w zaburzeniach poznawczych i otępieniach
(na podstawie publikacji nr 3 oraz 4 z cyklu)***

Brak skutecznych metod farmakologicznych w leczeniu zaburzeń poznawczych oraz otępień wpływa na rozwój szerokiego wachlarza oddziaływań pozafarmakologicznych kierowanych do tej grupy odbiorców. Istotnym obszarem jest rozwój badań nad interwencjami psychospołecznymi, które mają na celu przede wszystkim wzmacnianie w zakresie procesu adaptacji do rozwijającego się otępienia oraz redukcję objawów towarzyszących takich jak objawy depresyjne czy zaburzenia zachowania. Tym samym wpływają na szeroko rozumiane zdrowie, gdzie poza sferą somatyczną bierze się pod uwagę sferę psychologiczną oraz społeczną [9]. Ważnym elementem rozwoju nowych form oddziaływań pozafarmakologicznych jest wysłuchanie głosu samych zainteresowanych, co aktualnie zarówno w badaniach i jak w praktyce klinicznej znane jest jako zjawisko *Patient Public Involvement (PPI)*. Zintegrowane interwencje psychospołeczne, aby były skuteczne oraz możliwe do wdrożenia w praktyce, powinny być dostosowane do potrzeb zarówno osób żyjących z otępieniem, jak i ich opiekunów. Przykładem takiej zintegrowanej pozafarmakologicznej metody terapeutycznej jest Program Wsparcia Centrum Spotkań, który był tematem kolejnego artykułu (nr 3) do cyklu habilitacyjnego. Program ten został wprowadzony we Wrocławiu w ramach pierwszego w Polsce Centrum Spotkań dla osób z otępieniem, które zostało dostosowane do kontekstu społeczno-kulturowego naszego kraju bazując na modelu niderlandzkim. Wdrożenie było efektem międzynarodowego projektu badawczo-implementacyjnego. Program wsparcia opiera się na teorii modelu adaptacyjnego radzenia sobie opracowanej pod prof. Rose-Marie Drees, który koncentruje się na przystosowaniu się do konsekwencji otępienia, uwzględniając szereg zadań adaptacyjnych. W celu oceny tej interwencji psychospołecznej, uwzględniając perspektywę osób z otępieniem oraz ich nieformalnych opiekunów, zaproponowano badania mieszane (ang. *mixed-method study*), oparte o badania ilościowe oraz badania jakościowe z wykorzystaniem zogniskowanych wywiadów grupowych. Badanie było prowadzone równolegle w kilku krajach europejskich (w Polsce, we Włoszech oraz w Wielkiej Brytanii). Uzyskane wyniki wskazują, że odsetek osób żyjących z otępieniem, które były bardzo zadowolone z interwencji terapeutycznej, istotnie wzrósł w kolejnych punktach czasowych. Większość opiekunów stwierdziła, że po trzech

miesiącach uczestnictwa w programie czuła się mniej obciążona (48,1% znacznie mniej; 35,4% nieco mniej). Po sześciu miesiącach odsetek ten wzrósł znacząco do 91% (57,7% znacznie mniej; 33,3% nieco mniej). Analiza danych z zogniskowanych wywiadów grupowych wykazała, że osoby z otępieniem i ich opiekunowie we wszystkich krajach uczestniczących w badaniach poprawiły swoją zdolność do zachowania równowagi emocjonalnej pomimo choroby. Ponadto, u osób z otępieniem istotnej poprawy ulegały takie aspekty jakości życia i dobrostanu psychicznego jak: nastrój, poczucie zadowolenia z codziennej aktywności, poczucie własnej wartości, poziom energii oraz zakres relacji społecznych.

Poza propozycjami psychospołecznych interwencji terapeutycznych wpływających na konsekwencje procesu otępiennego badacze nadal poszukują metod, które mogłyby mieć znaczenie dla poprawy neuroplastyczności mózgu oraz wpływu na biologiczny mechanizm uszkodzeń neuronalnych obserwowanych w otępieniach. Znalezienie odpowiedniej interwencji nefarmakologicznej jest istotne ze względu na profil pacjenta z zaburzeniem poznawczym, który zwykle obejmuje osoby w starszym wieku z wieloma chorobami współwystępującymi, co skutkuje wysokim odsetkiem interakcji lekowych i niepożądanymi reakcjami na leki. Biorąc pod uwagę wyzwanie wywodzące się z wyżej opisanych ograniczeń, w kolejnym artykule w cyklu (nr 4) wraz z zespołem zbadaliśmy efektywność krioterapii ogólnoustrojowej w zaburzeniach poznawczych. Krioterapia polega na powtarzalnym, krótkotrwałym oddziaływaniu na człowieka ekstremalnie niskimi temperaturami. Celem tego randomizowanego eksperymentu z podwójnie ślepą próbą było określenie skuteczności zastosowania sesji krioterapeutycznych u osób z łagodnymi zaburzeniami poznawczymi (MCI) i łagodnym otępieniem w porównaniu do grupy kontrolnej (placebo). Metoda ta jest powszechnie stosowana w chorobach zapalnych oraz jako terapia uzupełniająca w neurologii, reumatologii i medycynie sportowej [10]. Istnieją badania, które wskazują, że niskie temperatury mogą działać ochronnie na ośrodkowy układ nerwowy [11], co stanowiło punkt wyjścia dla zastosowania tej metody w zaburzeniach poznawczych. Uzyskane przez nasz zespół wyniki wskazują na statystycznie istotną różnicę w ocenie funkcji poznawczych przy użyciu narzędzia psychometrycznego DemTect po 10 sesjach krioterapii na korzyść grupy eksperymentalnej. Ponadto, nastąpiła istotna statystycznie poprawa redukcji nasilenia nieprzyjemnych uczuć odczuwanych na co dzień, takich jak przygnębienie, lęk czy poczucie depresyjności oraz subiektywnej poprawy nastroju mierzonej za pomocą wizualnej skali analogowej. Z jednej strony uzyskane wyniki podkreślają potencjalną korzyść krioterapii w poprawie funkcjonowania poznawczego, z drugiej wskazują, że krioterapia ogólnoustrojowa jest metodą wpływającą na redukcję objawów depresyjnych oraz obniżonego nastroju, częstych

powikłań w przebiegu zaburzeń funkcji poznawczych oraz otępień. Obiecujące wydaje się połączenie krioterapii ogólnoustrojowej z istniejącymi interwencjami psychospołecznymi w przyszłych badaniach nad metodami wczesnej interwencji w zaburzeniach poznawczych oraz otępieniach.

Implikacje praktyczne i naukowe

(na podstawie publikacji nr 1, 2, 3, 4 oraz 5 z cyklu)

Charakterystyka zarówno czynników ryzyka jak i czynników protekcyjnych w zaburzeniach poznawczych oraz w otępieniach w świetle ograniczeń związanych z brakiem dostępu do skutecznej farmakoterapii jest jednym z najważniejszych celów współczesnej medycyny gerontologicznej oraz sektora wsparcia społecznego. Holistyczne oraz integrowane podejście do otępień jest kluczowe dla opracowania skutecznych programów profilaktycznych oraz nowych całościowych programów post-diagnostycznych. Uzyskane wyniki badań przedstawione w cyklu habilitacyjnym wskazują na kierunek dalszych działań. Z jednej strony wraz z zespołem podkreślamy istotny wpływ modyfikowalnych czynników związanych ze stylem życia na funkcje poznawcze oraz patogenezę otępień takich jak stosowanie skutecznych strategii ukierunkowanych na zmniejszenie częstości występowania naczyniowych czynników ryzyka w trakcie całego życia potencjalnego pacjenta. Z drugiej podkreślamy wagę czynników protekcyjnych w budowaniu zasobów poznawczych i mózgowych, do których bez wątpienia można zaliczyć: poprawę dostępu do edukacji, aktywność zawodową, aktywność fizyczną w czasie wolnym czy wagę tzw. zdrowia społecznego opartego o regularne oraz satysfakcjonujące relacje międzyludzkie będące promotorem zwiększonej aktywności umysłowej. Przeprowadzone badania podkreślają znaczenie wzmacniania rezerwy poznawczej przez całe życie poprzez potencjalnie modyfikowalny wpływ zarówno na funkcje poznawcze, jak i na mózg. Ponadto analiza poszczególnych markerów rezerwy poznawczej wyznacza jasny kierunek nie tylko dla opracowania wytycznych strategii profilaktycznych, ale także dla konstrukcji wczesnej interwencji w otępieniu, które z powodzeniem można rozwijać zarówno w praktyce klinicznej, jak i dalszych badaniach. Przykładem dobrej praktyki opartej o dowody naukowe jest opisany w cyklu zintegrowany Program Wsparcia Centrum Spotkań, gdzie kluczowe interwencje skoncentrowane są na promocji zdrowia społecznego oraz aktywności fizycznej, poprzez terapię psychomotoryczną. Dodatkowo, zdobyta wiedza,

także oparta o perspektywę grupy docelowej ma wielką wartość dla interesariuszy sektora społecznego oraz politycznego, którzy mogą mieć wpływ na kształt opracowywanych strategii systemowych czy krajowych.

Kolejny, ostatni artykuł (nr 5) w cyklu habilitacyjnym szczegółowo ilustruje analizę związaną z oceną wpływu wdrożonej innowacji post-diagnostycznej na przykładzie Programu Wsparcia Centrum Spotkań na zmiany w dostępie do usług systemowych. Przeprowadzone badanie miało charakter eksploracyjny, jakościowy i porównawczy realizowany w wybranych krajach Europy, o zróżnicowanej ofercie wsparcia systemowego dla osób żyjących z otępieniem. Ramą dla prowadzonych analiz była koncepcja *ścieżek do opieki* (ang. *pathways to care*), która oferuje pomocne narzędzie do przygotowania krajowych planów i strategii dotyczących otępień oraz zapewnia strukturę do badania możliwości korzystania (poprzez dostępność usług oraz czas oczekiwania) ze skutecznych metod terapeutycznych dla osób żyjących z otępieniem. Uzyskane wyniki podkreślają, że wdrożenie Programu Wsparcia Centrum Spotkań miało pozytywny wpływ na ścieżki dostępu do opieki dziennej we wszystkich krajach, pomimo istotnych różnic systemowych pomiędzy krajami w punkcie wyjściowym. Wdrożona oferta wypełniła ważną lukę w opiece post-diagnostycznej, w niektórych krajach zwiększając dostępność wsparcia zarówno dla osób z otępieniem, jak i opiekunów, a w Polsce wprowadzając taką ofertę na rynek usług. W analizie wyróżniliśmy kluczowe elementy interwencji, które odpowiadały za sukces implementacyjny. Zaliczały się do nich: oparty o dowody naukowe zintegrowany program aktywności, identyfikacja homogenicznej grupy docelowej oraz współpraca pomiędzy sektorem medycznym i społecznym, która wpływa na redukcję fragmentacji oferty. Badanie wskazuje, że wdrożona oferta wypełnia lukę między procesem diagnostycznym a opieką całodobową i z powodzeniem może być postrzegana jako filar terapii i wsparcia post-diagnostycznego w krajach Europy niezależnie od stopnia rozwoju systemu opieki dla osób z otępieniem.

Podsumowanie

Przedstawiony w niniejszym autoreferacie cykl publikacyjny stanowiący moje główne osiągnięcie naukowe ilustruje holistyczne podejście do wyzwań związanych z profilaktyką oraz leczeniem zespołów otępiennych. Jako badaczka żywię nadzieję, że będzie uznany za dowód mojej kontrybucji w ten ważny problem medyczny oraz społeczny.

Piśmiennictwo:

1. Legdeur N, Heymans MW, Comijs HC, Huisman M, Maier AB, Visser PJ. Age dependency of risk factors for cognitive decline. *BMC Geriatr.* 2018; 18: 187.
2. Patterson C. World Alzheimer report 2018. London: Alzheimer's Disease International, 2018.
3. Scott TM, Bhadelia RA, Qiao Qiu W, Folstein MF, Rosenberg IH. Small vessel cerebrovascular pathology identified by magnetic resonance imaging is prevalent in Alzheimer's disease and mild cognitive impairment: a potential target for intervention. *J Alzheimers Dis.* 2018; 65(1): 293–302.
4. Norton S, Matthews FE, Barnes DE, Yaffe K, Brayne C. Potential for primary prevention of Alzheimer's disease: an analysis of population-based data. *Lancet Neurol.* 2014; 13(8): 788–94.
5. Livingston, G., Huntley, J., Sommerlad, A., Ames, D., Ballard, C., Banerjee, S., ... & Mukadam, N. Dementia prevention, intervention, and care: 2020 report of the Lancet Commission. *The Lancet.* 2020; 396(10248): 413-446.
6. Knopman D, Boland LL, Mosley T, Howard G, Liao D, Szklo M, et al. Cardiovascular risk factors and cognitive decline in middle-aged adults. *Neurology.* 2001;56(1):42–8.
7. Stern, Y.; Arenaza-Urquijo, E.M.; Bartrés-Faz, D.; Belleville, S.; Cantilon, M.; Chetelat, G.; Ewers, M.; Franzmeier, N.; Kempermann, G.; Kremen, W.S.; et al. Whitepaper: Defining and Investigating Cognitive Reserve, Brain Reserve, and Brain Maintenance. *Alzheimers. Dement.* 2020; 16: 1305–1311.
8. Fleck, J.I.; Kuti, J.; Mercurio, J.; Mullen, S.; Austin, K.; Pereira, O. The Impact of Age and Cognitive Reserve on Resting-State Brain Connectivity. *Front. Aging Neurosci.* 2017; 9: 392.
9. Huber M, Knottnerus JA, Green L, van der Horst H, Jadad AR, Kromhout D, Leonard B, Lorig K, Loureiro MI, van der Meer JW, Schnabel P, Smith R, van Weel C, Smid H. How should we define health? *Bmj-Brit Med J*, 2011; 26: 343 d4163.
10. Bouzigon R et al. Whole-and partial-body cryostimulation/cryotherapy: current technologies and practical applications. *J Thermal Biology* 2016; 61: 67-81.
11. Dietrich WD, Bramlett HM. The evidence for hypothermia as a neuroprotectant in traumatic brain injury. *Neurotherapeutics* 2010; 7(1): 43-50.

OPIS DODTAKOWYCH OSIĄGNIĘĆ NAUKOWYCH

A. Opis pozostałego dorobku naukowego, sumaryczny IF i indeks Hirscha

- Mój dotychczasowy dorobek obejmuje **80 publikacji** (w tym poza cyklem habilitacyjnym w 8 publikacjach w czasopismach z IF jestem pierwszym autorem, w 1 pracy jestem autorem równorzędnym z pierwszym autorem; uwzględniając czasopisma bez IF - w 4 artykułach jestem pierwszym autorem oraz dwa razy jestem pierwszym autorem w rozdziałach monografii naukowych; w 6 publikacjach z IF jestem ostatnim autorem)
- Sumaryczna punktacja wynosi **IF = 241.127 (MNiSW/KBN = 5474,00 pkt.)**.
- Aktualna **liczba cytowań** moich prac (bez autocytowań) **wynosi 573** (wg Web of Science Core Collection, stan na dzień 17.11.2022)
- **Indeks Hirscha wynosi 15** (wg Web of Science Core Collection, stan na dzień 17.11.2022)

B. Omówienie głównych kierunków badań niezwiązanych z tematyką cyklu habilitacyjnego

Moje główne obszary badań poza tematyką cyklu habilitacyjnego obejmują:

- [1] Zjawisko stygmatyzacji w psychiatrii;
- [2] Kompleksowość kliniczna, jakość życia oraz objawy psychopatologiczne w akromegalii;
- [3] Zdrowie psychiczne wybranych grup badanych w trakcie pandemii SARS-CoV-2;
- [4] Wpływ pandemii SARS-CoV-2 na życie osób z diagnozą otępienia.

Ad [1] **Zjawisko stygmatyzacji w psychiatrii.**

Tematyka stygmatyzacji jest pożądana i oczekiwana nie tylko przez pacjentów oraz ich rodziny, ale także przez środowisko psychiatryczne. Napiętnowanie społeczne i dyskryminacja osób z zaburzeniami psychicznymi jest problemem uniwersalnym, a obecnie nabiera szczególnego znaczenia, gdyż utrudnia lub uniemożliwia realizację podstawowego postulatu współczesnej psychiatrii środowiskowej, jakim jest integracja społeczna chorych. Badania dowodzą, że choroba psychiczna należy do najsilniej społecznie

wykluczających stygmatów¹. Problem stygmatyzacji jest powszechnie poruszany w procesie kształtowania postaw społecznych. Aktualnie w związku z wciąż wdrażanymi zmianami w podejściu do leczenia psychiatrycznego w Polsce koncentrującego się na idei „otwartych drzwi” i psychiatrii środowiskowej zjawisko stygmatyzacji jest kluczowym tematem. W literaturze przedmiotu odnajdujemy podział stygmatyzacji na: społeczną, strukturalną oraz zinternalizowaną². Moje zainteresowania w tym zakresie dotyczą analizy zjawiska stygmatyzacji w chorobach psychicznych oraz w zespołach otępiennych. Byłam kierownikiem projektu dla młodych naukowców, którego celem była ocena rzetelności narzędzia do zinternalizowanej stygmatyzacji oraz ocena możliwości wykorzystania go w praktyce klinicznej w różnych chorobach psychicznych. Byłam także promotorem pomocniczym rozprawy doktorskiej na temat zjawiska stygmatyzacji w otępieniach, natomiast aktualnie jestem promotorem pomocniczym kolejnej uczestniczki szkoły doktorskiej, która zajmuje się analizą wpływu języka na zjawisko stygmatyzację osób żyjących z otępieniem. Najważniejsze wyniki uzyskane w tym obszarze działań badawczych zostały opublikowane w poniższych artykułach:

- **Dorota Szcześniak**, Agnieszka Kobyłko, Irena Wojciechowska, Michał Kłapciński, Joanna Rymaszewska. Internalized stigma and its correlates among patients with severe mental illness. *Neuropsychiatr.Dis.Treat.* 2018 Vol.14 s.2599-2607, DOI: 10.2147/NDT.S169051
IF: 2.228, MEiN: 25
- **Dorota Szcześniak**, Agnieszka Kobyłko, Marta Lenart, Maciej Karczewski, Agnieszka Cyran, Piotr Musiał, Joanna Rymaszewska. Personality factors crucial in internalized stigma understanding in psychiatry. *Healthcare* 2021 Vol.9 no.4 art.456 [12 s.], tab., bibliogr. 38 poz., summ. DOI: 10.3390/healthcare9040456
IF: 3.160, MEiN: 40
- Katarzyna Małgorzata Lion, **Dorota Szcześniak**, Katarzyna Bulińska, Justyna Mazurek, Shirley B. Evans, Simon C. Evans, Francesca Lea Saibene, Alessia D'arma, Claudia Scorolli, Elisabetta Farina, Dawn Brooker, Rabih Chattat, Franka J.M. Meiland, Rose-Marie Drees, Joanna Rymaszewska. Does the Meeting Centre Support Programme decrease the experience of

---

¹ Świtaj P. Piętno choroby psychicznej. *Postępy Psychiatrii i Neurologii*, 2005, 14(2): 137-144.

² Munoz M, Sanz M, Perez-Santoz E. The State of Knowledge about Internalized Stigma on the Basis of the Socio-Cognitive-Behavioral Model. *Anuario de Psicología Clínica y de la Salud*. 2011, 7: 41-50.
Ritsher, JB, Otiligam, PG, Grajales, M. Internalized stigma of mental illness: Psychometric properties of a new measure, *Psychiatry Research*, 2003 121, 31-49.

stigmatisation among people with cognitive deficits? *Aging Ment.Health* 2021 Vol.25 no.1 s.160-169, DOI: 10.1080/13607863.2019.1683815

IF: 3.658, MEiN: 100

- Lion Katarzyna Małgorzata, **Szcześniak Dorota**, Bulińska Katarzyna, Evans Shirley Barbara, Evans Simon C., Saibene Francesca Lea, d'Arma Alessia, Farina Elisabetta, Brooker Dawn June, Chattat Rabih, Meiland Franka J.M., Dries Rose-Marie, Rymaszewska Joanna: Do people with dementia and mild cognitive impairments experience stigma? A cross-cultural investigation between Italy, Poland and the UK, *Aging & Ment.Health* 2020, Vol. 24, no 6, s. 947-955, DOI:10.1080/13607863.2019.1577799
IF: 3.658, MEiN: 100
- Urbańska Katarzyna, **Szcześniak Dorota**, Rymaszewska Joanna: The stigma of dementia, *Postępy Psychiatrii i Neurologii*, 2015, vol. 24, nr 4, s. 225-230, DOI:10.1016/j.pin.2015.10.001
MEiN: 13

Ad [2] **Złożoność kliniczna, jakość życia oraz objawy psychopatologiczne w akromegalii.**

Poczucie jakości życia jest konceptem, który w ostatnich latach stał się kluczowy dla rozumienia szeroko pojętego poczucia zdrowia i choroby. Dzieje się tak w związku z promocją modelu holistycznego w medycynie w podejściu do człowieka w odróżnieniu od modeli biomedycznych, które są niewystarczające. Konceptem nowym jest natomiast zjawisko tzw. *złożoności klinicznej*, które rozumiane jest jako mnogość zaburzeń i stanów doświadczanych przez danego pacjenta wraz z ich kontekstami przekrojowymi i podłużnymi, przy uwzględnieniu podejścia biopsychospołecznego³. Istotą staje się kompleksowa ocena zdrowia pacjentów z analizą doświadczanych trudności w sferze biologicznej, w życiu psychicznym, społecznym i w zakresie opieki zdrowotnej. Skuteczna, całościowa ocena funkcjonowania pacjenta podczas procesu leczenia ma kluczowe znaczenie szczególnie dla pacjentów chorujących przewlekle. Jedną z grup chorych, którzy wymagają szczególnej uważności są pacjenci z akromegalią. Akromegalia jest rzadką i przewlekłą chorobą, charakteryzującą się nadmiernym wydzielaniem hormonu wzrostu i jego obwodowego mediatora insulinopodobnego czynnika wzrostu I (IGF –I). Konsekwencją wzmożonej sekrecji GH i IGF-1 są charakterystyczne zmiany w wyglądzie osoby chorej a także liczne powikłania metaboliczne zwiększające śmiertelność w tej grupie chorych. Nadmierna

---

³ van Reedt Dortland, A.K.B.; Peters, L.L.; Boenink, A.D.; Smit, J.H.; Slaets, J.P.J.; Hoogendoorn, A.W.; Joos, A.; Latour, C.H.M.; Stiefel, F.; Burrus, C.; et al. Assessment of Biopsychosocial Complexity and Health Care Needs. *Psychosom. Med.* 2017, 79, 485–492

sekrecja GH i IGF-1 prowadzi do klinicznie istotnych zmian w obrębie całego organizmu. Do typowych objawów choroby należą powiększenie rąk i stóp, zmiana rysów twarzy na skutek prognatyzmu oraz powiększenia łuków brwiowych, guzów czołowych a także powiększenie języka, nosa, małżowin usznych i pogrubienie warg. Nadmiar hormonu wzrostu powoduje zaburzenie wzrostu i funkcji układów: mięśniowo–kostnego, krążenia, nerwowego i trawiennego. Poza objawami somatycznymi u osób chorych na akromegalię obserwuje się szereg zmian psychospołecznych, osobowościowych oraz niejednokrotnie współwystępowanie zaburzeń psychicznych. Badania w tym obszarze prowadzę we współpracy z Katedrą i Kliniką Endokrynologii, Diabetologii i Leczenia Izotopami, Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu (prof. Marek Bolanowski oraz dr Aleksandra Jawiarczyk-Przybyłowska). Wyniki naszych dotychczasowych badań zostały zaprezentowane w następujących artykułach naukowych:

- **Dorota Szcześniak**, Aleksandra Jawiarczyk-Przybyłowska, Joanna Rymaszewska. The quality of life and psychological, social and cognitive functioning of patients with acromegaly. *Adv.Clin.Exp.Med.* 2015 Vol.24 no.1 s.167-172, DOI: 10.17219/acem/38156
IF: 1.127, MEiN: 15
- **Dorota Szcześniak**, Aleksandra Jawiarczyk-Przybyłowska, Łukasz Matusiak, Anna Bolanowska, Julian Maciaszek, Małgorzata Siemińska, Joanna Rymaszewska, Marek Bolanowski. Is there any difference in acromegaly and other chronic disease in quality of life and psychiatric morbidity? *Endokrynol.Pol.* 2017 T.68 nr 5 s.524-532, DOI: 10.5603/EP.a2017.0044
IF: 1.059, MEiN: 15
- Aleksandra Jawiarczyk-Przybyłowska, **Dorota Szcześniak**, Marta Ciułkowicz, Marek Bolanowski, Joanna Rymaszewska. Importance of illness acceptance among other factors affecting quality of life in acromegaly. *Front.Endocrinol.* 2020 Vol.10 art.899 [10 s.], DOI: 10.3389/fendo.2019.00899
IF: 5.555, MEiN: 100
- Agnieszka Kobyłko, Julia E. Rymaszewska, Joanna Rymaszewska, **Dorota Szcześniak**. Kompleksowość kliniczna - gdzie ją znaleźć i jak ją wykorzystywać. *Psychiatr.Pol.* 2021 T.55 nr 6 s.1449-1471, DOI: 10.12740/PP/OnlineFirst/126595
IF: 1.596, MEiN: 100
- Agnieszka Kobyłko, **Dorota Szcześniak**, Jowita Halupczok-Żyła, Dominik Marciniak, Aleksandra Jawiarczyk-Przybyłowska, Marek Bolanowski, Joanna Rymaszewska. The clinical complexity of patients with acromegaly. *J.Psychosom.Res.* 2022 Vol.159 art.110946 [8 s.], DOI: 10.1016/j.jpsychores.2022.110946
IF: 4.620, MEiN: 100

Ad [3] **Zdrowie psychiczne wybranych grup badanych w trakcie pandemii SARS-CoV-2.**

Celem prowadzonych badań była analiza czynników istotnych dla kształtowania szeroko zdefiniowanego zdrowia psychicznego oraz zdrowia społecznego wybranych grup badanych w trakcie pandemii SARS-CoV-2, takich jak: populacja ogólna, populacja studentów polskich uczelni czy pracownicy ochrony zdrowia. Wraz ze zespołem Katedry Psychiatrii UMW prowadziliśmy badania wśród respondentów, którzy rekrutowani byli poprzez formularze internetowe z zastosowaniem techniki CAWI (ang. *Computer-Assisted Web Interview*). Uzyskaliśmy wyniki dotyczące występowania objawów psychopatologicznych (objawy depresji, bezsenność, stosowane używki, niepokój), wykorzystywanych strategii radzenia sobie w trakcie ograniczeń związanych z pandemią czy konsekwencji w stylu życia wśród wymienionych grup badanych. Wyniki naszych badań zostały dotychczas zaprezentowane w następujących artykułach naukowych:

- Julian Maciaszek, Marta Ciulkowicz, Błażej Misiak, **Dorota Szcześniak**, Dorota Łuc, Tomasz Wieczorek, Karolina Fila-Witecka, Paweł Gawłowski, Joanna Rymaszewska. Mental health of medical and non-medical professionals during the peak of the COVID-19 pandemic: a cross-sectional nationwide study. *J.Clin.Med.* 2020 Vol.9 no.8 art.2527 [11 s.], DOI: 10.3390/jcm9082527
IF: 4.242, MEiN: 140
- **Dorota Szcześniak**, Marta Ciulkowicz, Julian Maciaszek, Błażej Misiak, Dorota Luc, Tomasz Wieczorek, Karolina Fila-Witecka, Joanna Rymaszewska. Psychopathological responses and face mask restrictions during the COVID-19 outbreak: results from a nationwide survey. *Brain Behav.Immun.* 2020 Vol.87 s.161-162, DOI: 10.1016/j.bbi.2020.05.027
IF: 7.217, MEiN: 140
- Błażej Misiak, **Dorota Szcześniak**, Leszek Koczanowicz, Joanna Rymaszewska. The COVID-19 outbreak and Google searches: Is it really the time to worry about global mental health? [AUT. KORESP.] *Brain Behav.Immun.* 2020 Vol.87 s.126-127, DOI: 10.1016/j.bbi.2020.04.083
IF: 7.217, MEiN: 140
- Tomasz Wieczorek, Agata Kołodziejczyk, Marta Ciulkowicz, Julian Maciaszek, Błażej Misiak, Joanna Rymaszewska, **Dorota Szcześniak**. Class of 2020 in Poland: students' mental health during the COVID-19 outbreak in an academic setting. *Int.J.Environ.Res.Public Health* 2021 Vol.18 no.6 art.2884 [14 s.], DOI: 10.3390/ijerph18062884
IF: 4.614, MEiN: 140
- Marta Ciulkowicz, Julian Maciaszek, Błażej Misiak, Anna Pałęga, Joanna Rymaszewska, **Dorota Maria Szcześniak**. Coping strategies and psychopathological responses among medical and non-

- medical professionals - a cross-sectional online survey. [AUT.] Front.Psychiatr. 2021 Vol.12 art.663224[14s.],DOI:10.3389/fpsyt.2021.663224
IF: 5.435, MEiN: 100
- Agata Kołodziejczyk, Błażej Misiak, **Dorota Szcześniak**, Julian Maciaszek, Marta Ciulkowicz, Dorota Łuc, Tomasz Wieczorek, Karolina Fila-Witecka, Sylwia Chłodzińska-Kiejna, Joanna Rymaszewska. Coping styles, mental health, and the COVID-19 quarantine: a nationwide survey in Poland. Front.Psychiatr. 2021 Vol.12 art.625355 [8 s.], DOI: 10.3389/fpsyt.2021.625355
IF: 5.435, MEiN: 100
  - Karolina Fila-Witecka, Adrianna Senczyszyn, Agata Kołodziejczyk, Marta Ciulkowicz, Julian Maciaszek, Błażej Misiak, **Dorota Szcześniak**, Joanna Rymaszewska. Lifestyle changes among Polish university students during the COVID-19 pandemic. Int.J.Environ.Res.Public Health 2021 Vol.18 no.18 art.9571 [18 s.], DOI: 10.3390/ijerph18189571
IF: 4.614, MEiN: 140
  - **Dorota Szcześniak**, Anna Gładka, Błażej Misiak, Agnieszka Cyran, Joanna Rymaszewska. The SARS-CoV-2 and mental health: from biological mechanisms to social consequences. Prog.Neuro-Psychopharmacol.Biol.Psychiatry 2021 Vol.104 art.110046 [9 s.], DOI: 10.1016/j.pnpbp.2020.110046
IF: 5.201, MEiN: 100
  - Julian Maciaszek, Marta Lenart, Błażej Misiak, Jolanta Grzebieluch, Paweł Gawłowski, Marta Ciulkowicz, Dorota Łuc, **Dorota Szcześniak**, Joanna Rymaszewska. Unknown enemy and psychopathological responses: a cross-sectional nationwide study assessing the knowledge about COVID-19. Front.Psychiatr. 2021 Vol.12 art.704558 [9 s.], DOI: 10.3389/fpsyt.2021.704558
IF: 5.435, MEiN: 100
- Julian Maciaszek, Marta Lenart-Bugla, **Dorota Szcześniak**, Paweł Gawłowski, Wojciech Borowicz, Błażej Misiak, Joanna Rymaszewska. Does mental health affect the decision to vaccinate against SARS-CoV-2? A cross-sectional nationwide study before the vaccine campaign. Front.Psychiatr. 2022 Vol.13 art.810529 [11 s.], DOI: 10.3389/fpsyt.2022.810529 IF: 5.435, MEiN: 100
- Karolina Fila-Witecka, Monika Małecka, Adrianna Senczyszyn, Tomasz Wieczorek, Mieszko Więckiewicz, **Dorota Szcześniak**, Patryk Piotrowski, Joanna Rymaszewska. Sleepless in solitude - insomnia symptoms severity and psychopathological symptoms among university students during the COVID-19 pandemic in Poland. Int.J.Environ.Res.Public Health 2022 Vol.19 no.5 art.2551 [18 s.], DOI: 10.3390/ijerph19052551
IF: 4.614, MEiN: 140
  - Marta Ciulkowicz, Błażej Misiak, **Dorota Szcześniak**, Jolanta Grzebieluch, Julian Maciaszek, Joanna Rymaszewska. The portrait of cyberchondria - a cross-sectional online study on factors related to health anxiety and cyberchondria in Polish population during SARS-CoV-2

Ad [4] Wpływ pandemii SARS-CoV-2 na życie osób z diagnozą z otępienia.

Konsekwencje pandemii SARS-CoV-2 stanowiły szczególne zagrożenie dla osób z wieloma schorzeniami towarzyszącymi oraz w wieku podeszłym. Amerykańskie CDC (ang. *Centers for Disease Control and Prevention*) wymieniał wiek powyżej 65 roku życia oraz przebywanie w placówkach opieki długoterminowej jako czynniki ryzyka ciężkiego przebiegu COVID-19, co wiązało się ze wzrostem hospitalizacji oraz znacząco zwiększoną śmiertelnością. Do istotnej grupy ryzyka narażonej na negatywne konsekwencje pandemii należała także grupa osób żyjących z otępieniem. Już od początku pandemii rozpoczęłam międzynarodową współpracę naukową w tym obszarze badawczym z zespołem z Institute of Population Health, University of Liverpool z Wielkiej Brytanii pod kierownictwem Prof. Mark Gabbay. W konsorcjum badawczym, poza zespołem z Katedry Psychiatrii z Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, uczestniczyli także naukowcy z następujących jednostek naukowych: Department of Psychology, University of Bologna (dr Ilaria Chirico), Department of Primary Care and Mental Health, The University of Liverpool, Wielka Brytania (Dr Clarissa Giebel) oraz Menzies Health Institute Queensland, Griffith University, Australia (dr Katarzyna Lion oraz Prof. Wendy Moyle). Najważniejsze wyniki wiązały się z obserwacją zwiększenia odczuwanego niepokoju, problemów ze snem, pojawieniem się negatywnych myśli, apatii czy kompulsywnych czynności związanych z zachowaniem zasad sanitarnych. Istotne z perspektywy psychologicznej było przyjrzenie się skutkom samoizolacji i wyłączenia z życia społecznego na poczucie samotności i bezradności. Wyniki naszych dotychczasowych badań zostały zaprezentowane w następujących artykułach naukowych:

- Mateusz Łuc, **Dorota Szcześniak**, Elżbieta Trypka, Justyna Mazurek, Joanna Rymaszewska. Pandemia SARS-CoV-2 a populacja osób z otępieniem. Rekomendacje pod patronatem Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego (SARS-CoV-2 pandemic and the population with dementia. Recommendations under the auspices of the Polish Psychiatric Association). Psychiatr.Pol. 2020 T.54 nr 3 s.421-436, DOI: 10.12740/PP/122780
IF: 1.657, MEiN: 100
- Ilaria Chirico, Clarissa Giebel, Katarzyna Lion, Maria Maćkowiak, Rabih Chattat, Monica Cations, Mark Gabbay, Wendy Moyle, Alessandro Pappadà, Joanna Rymaszewska, Adrianna Senczyszyn,

- Dorota Szcześniak**, Hilary Tetlow, Elżbieta Trypka, Marco Valente, Giovanni Ottoboni. Use of technology by people with dementia and informal carers during COVID-19: a cross-country comparison. *Int.J.Geriatr.Psychiatr.* 2022 Vol.37 no.9 doi.org/10.1002/gps.5801 [10 s.], DOI: 10.1002/gps.5801
IF: 3.850, MEiN: 100
- Clarissa Giebel, Katarzyna Lion, Maria Maćkowiak, Rabih Chattat, P. N. Suresh Kumar, Monica Cations, Mark Gabbay, Wendy Moyle, Giovanni Ottoboni, Joanna Rymaszewska, Adrianna Senczyszyn, **Dorota Szcześniak**, Hilary Tetlow, Elżbieta Trypka, Marco Valente, Iaria Chirico. A qualitative 5-country comparison of the perceived impacts of COVID-19 on people living with dementia and unpaid carers. *BMC Geriatr.* 2022 Vol.22 art.116 [11 s.], DOI: 10.1186/s12877-022-02821-1
IF: 4.070, MEiN: 100
  - Maria Maćkowiak, Adrianna Senczyszyn, Katarzyna Lion, Elżbieta Trypka, Monika Małecka, Marta Ciulkowicz, Justyna Mazurek, Roksana Świdorska, Clarissa Giebel, Mark Gabbay, Joanna Rymaszewska, **Dorota Szcześniak**. The experiences of people with dementia and informal carers related to the closure of social and medical services in Poland during the COVID-19 pandemic - a qualitative study. *Healthcare* 2021 Vol.9 no.12 art.1677 [15 s.], DOI: 10.3390/healthcare9121677
IF: 3.160, MEiN: 40
  - Adrianna Senczyszyn, Katarzyna M. Lion, **Dorota Szcześniak**, Elżbieta Trypka, Justyna Mazurek, Marta Ciulkowicz, Maria Maćkowiak, Marta Duda-Sikuła, Renata Wallner, Joanna Rymaszewska. Mental health impact of SARS-COV-2 pandemic on long-term care facility personnel in Poland. *J.Am.Med.Dir.Assoc.* 2020 Vol.21 no.11 s.1576-1577, DOI: 10.1016/j.jamda.2020.09.020
IF: 4.669, MEiN: 140

1. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Moja aktywność naukowa już od czasów studiów doktoranckich wiąże się ze współpracą z badaczami z różnych międzynarodowych ośrodków badawczych. Poniżej znajduje się opis moich najważniejszych aktywności.

- [1] Wieloletnia współpraca międzynarodowa w ramach konsorcjum naukowego z badaczami zajmującymi się problematyką otępień z ośrodków takich jak: Department of Psychiatry, Amsterdam Public Health Research Institute oraz Amsterdam University Medical Centers w Niderlandach (prof. Rose-Marie Dröes), Association for Dementia studies, University of Worcester, Wielka Brytania (prof. Dawn Brooker), Fondazione Don Carlo Gnocchi, Mediolan, Włochy (dr Elisabet Farina) oraz Department of Psychology, University of Bologna, Włochy (prof. Rabih Chattat). **W ramach tego konsorcjum zdobyliśmy grant badawczo-implementacyjny JPND, w Polsce finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR).** Koordynatorem tego projektu była prof. Rose-Marie Dröes z Niderlandów. Ja pełniłam rolę głównego badacza w Polsce pod kierownictwem prof. Joanny Rymaszewskiej. **Projekt o tytule: *Wdrożenie i walidacja pozytywnie ocenionego Programu Wsparcia - Centrum Spotkań dla osób z otępieniem oraz ich opiekunów w Europie. MEETINGDEM* realizowany był w ramach programu JPND - (EU Joint Programme – Neurodegenerative Disease Research) międzynarodowej inicjatywy, która wspiera badania naukowe nad chorobami neurodegeneracyjnymi, w latach 2014-2017.**

Wymiernymi efektami tej współpracy, poza publikacjami naukowymi, jest powstanie pierwszego w Polsce Centrum Spotkań dla osób z otępieniem oraz ich opiekunów, które zostało otwarte w 2015 roku i aktywnie funkcjonuje do dzisiaj. Ponadto po zakończeniu projektu, w celu utrzymania współpracy między badaczami powstało tzw. *MeetingDem Network*, której jestem członkiem, a której celem jest promocja wiedzy dotyczącej wczesnych interwencji w otępieniach oraz rozpowszechnienie rozwiązań systemowych dla osób żyjących z otępieniem na całym świecie.

Moja aktywność w tworzeniu konsorcjum została doceniona po zakończeniu realizacji projektu, kiedy zostałam nominowana przez współbadaczy do reprezentowania naszego

zespołu badawczego na spotkaniu naukowym programu JPND, które odbywało się w Brukseli w 2019 roku.

Kolejnym istotnym efektem naszej współpracy jest powstanie monografii o tytule *Przewodnik o tworzeniu Centrów Spotkań dla osób z otępieniem i ich opiekunów* autorstwa Rymaszewska Joanna, Szcześniak Dorota, Urbańska Katarzyna, Dröes Rose-Marie, wydanej we Wrocławiu w 2017 przez Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, 216 s., ISBN 978-83-7055-223-7 oraz wielu publikacji naukowych o zasięgu międzynarodowym, których jestem współautorką, a których lista znajduje się poniżej.

- a. **Dorota Szcześniak**, Rose-Marie Dries, Franka Meiland, Dawn Brooker, Elisabetta Farina, Rabih Chattat, Shirley B. Evans, Simon C. Evans, Francesca Lea Saibene, Katarzyna Urbańska, Joanna Rymaszewska. Does the community-based combined Meeting Center Support Programme (MCSP) make the pathway to day-care activities easier for people living with dementia? A comparison before and after implementation of MCSP in three European countries. *Int.Psychogeriatr.* 2018 Vol.30 no.11 s.1717-1734. doi: 10.1017/S1041610217002885
- b. R.M. Dries, F.J.M. Meiland, S. Evans, D. Brooker, E. Farina, **D. Szcześniak**, L.D. Van Mierlo, M. Orrell, J. Rymaszewska, R. Chattat. Comparison of the adaptive implementation and evaluation of the Meeting Centers Support Program for people with dementia and their family carers in Europe; study protocol of the MEETINGDEM project. *BMC Geriatr.* 2017 Vol.17 art.79 [12 s.], doi: 10.1186/s12877-017-0472-x
- c. F. Mangiaracina, R. Chattat, E. Farina, F.L. Saibene, G. Gamberini, D. Brooker, S.C. Evans, S.B. Evans, **D. Szcześniak**, K. Urbańska, J. Rymaszewska, I. Hendriks, R.M. Dries, F.J.M. Meiland. Not re-inventing the wheel: the adaptive implementation of the meeting centres support programme in four European countries. *Aging Ment.Health* 2017 Vol.21 no.1 s.40-48. doi: 10.1080/13607863.2016.1258540
- d. Dawn Brooker, Simon Evans, Shirley Evans, Jennifer Bray, Francesca Lea Saibene, Claudia Scorolli, **Dorota Szcześniak**, Alessia D'arma, Katarzyna M. Urbańska, Teresa Atkinson, Elisabetta Farina, Joanna Rymaszewska, Rabih Chattat, Catherine Henderson, Amritpal Rehill, Iris Hendriks, Franka Meiland, Rose-Marie Dries. Evaluation of the implementation of the Meeting Centres Support Program in Italy, Poland, and the UK; exploration of the effects on people with dementia. *Int.J.Geriatr.Psychiatr.* 2018 Vol.33 no.7 s.883-892, doi: 10.1002/gps.4865
- e. L.D. Van Mierlo, R. Chattat, S. Evans, D. Brooker, F.L. Saibene, G. Gamberini, E. Farina, C. Scorolli, **D. Szcześniak**, K. M. Urbańska, J. Rymaszewska, R.M. Dries, F.J.M. Meiland. Facilitators and barriers to adaptive implementation of the Meeting Centers Support Program (MCSP) in three European countries; the process evaluation within the

- MEETINGDEM study. *Int.Psychogeriatr.* 2018 Vol.30 no.4 s.527-537, doi: 10.1017/S1041610217001922
- f. Justyna Mazurek, **Dorota Szcześniak**, Katarzyna Małgorzata Lion, Rose-Marie Dröes, Maciej Karczewski, Joanna Rymaszewska Does the Meeting Centres Support Programme reduce unmet care needs of community-dwelling older people with dementia? A controlled, 6-month follow-up Polish study. *Clin.Interv.Aging* 2019 Vol.14 s.113-122, doi: 10.2147/CIA.S185683
  - g. Katarzyna Małgorzata Lion, **Dorota Szcześniak**, Katarzyna Bulińska, Shirley Barbara Evans, Simon C. Evans, Francesca Lea Saibene, Alessia D'arma, Elisabetta Farina, Dawn June Brooker, Rabih Chattat, Franka J.M. Meiland, Rose-Marie Dries, Joanna Rymaszewska. Do people with dementia and mild cognitive impairments experience stigma? A cross-cultural investigation between Italy, Poland and the UK. *Aging Ment.Health* 2020 Vol.24 no.6 s.947-955. doi: 10.1080/13607863.2019.1577799
  - h. Shirley Evans, Simon Evans, Dawn Brooker, Cate Henderson, **Dorota Szcześniak**, Teresa Atkinson, Jennifer Bray, Rehill Amritpal, Francesca Lea Saibene, Alessia D'arma, Claudia Scorolli, Rabih Chattat, Elisabetta Farina, Katarzyna Urbańska, Joanna Rymaszewska, Franka Meiland, Rose-Marie Dries. The impact of the implementation of the Dutch combined Meeting Centres Support Programme for family caregivers of people with dementia in Italy, Poland and UK. *Aging Ment.Health* 2020 Vol.24 no.2 s.280-290, doi: 10.1080/13607863.2018.1544207
  - i. Catherine Henderson, Amritpal Rehill, Dawn Brooker, Simon C. Evans, Shirley B. Evans, Jennifer Bray, Francesca Lea Saibene, Claudia Scorolli, **Dorota Szcześniak**, Alessia D'arma, Katarzyna Lion, Teresa Atkinson, Elisabetta Farina, Joanna Rymaszewska, Rabih Chattat, Franka Meiland, Rose-Marie Dröes, Martin Knapp. Costs and cost-effectiveness of the meeting centres support programme for people living with dementia and carers in Italy, Poland and the UK: The MEETINGDEM study. *Health Soc.Care Community* 2021 Vol.29 no.6 s.1756-1768, doi: 10.1111/hsc.13281
  - j. Katarzyna Małgorzata Lion, **Dorota Szcześniak**, Katarzyna Bulińska, Justyna Mazurek, Shirley B. Evans, Simon C. Evans, Francesca Lea Saibene, Alessia D'arma, Claudia Scorolli, Elisabetta Farina, Dawn Brooker, Rabih Chattat, Franka J.M. Meiland, Rose-Marie Dries, Joanna Rymaszewska. Does the Meeting Centre Support Programme decrease the experience of stigmatisation among people with cognitive deficits? *Aging Ment.Health* 2021 Vol.25 no.1 s.160-169, doi: 10.1080/13607863.2019.1683815
  - k. Iris Hendriks, Raquel Demetrio, Franka J.M. Meiland, Rabih Chattat, **Dorota Szcześniak**, Joanna Rymaszewska, Teake P. Ettema, Shirley B. Evans, Dawn Brooker, Simon C. Evans, Teresa Atkinson, Elisabetta Farina, Francesca L. Saibene, Debby L. Gerritsen, Rose-Marie Dröes. Value of personalized dementia-specific quality of life scales: an explorative study

in 3 European countries. Am.J.Alzheimers Dis.Other Demen. 2021 Vol.36 [9 s.], doi: 10.1177/15333175211033721

1. **Dorota Szcześniak**, Joanna Rymaszewska, Francesca Lea Saibene, Katarzyna Małgorzata Lion, Alessia D'arma, Dawn Brooker, Shirley B. Evans, Simon C. Evans, Rabih Chattat, Claudia Scorolli, Franka Meiland, Iris Hendriks, Rose-Marie Dröes, Elisabetta Farina. Meeting centres support programme highly appreciated by people with dementia and carers: a European cross-country evaluation. Aging Ment.Health 2021 Vol.25 no.1 s.149-159, doi: 10.1080/13607863.2019.1683814

[2] Współpraca międzynarodowa z prof. Rabih Chattat rozpoczęta w trakcie tworzenia konsorcjum projektu MeetingDem rozszerzyła się o kolejne projekty implementacyjne realizowane we współpracy z Uniwersytetem w Bolonii w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa: IV. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa, Działanie: **4.3 Współpraca ponadnarodowa współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego**. Wspólnie z Miejskie Centrum Usług Socjalnych w imieniu Gminy Wrocław oraz partnerem ponadnarodowym – Azienda Pubblica Di Servizi Alla Persona Citta di Bologna realizowałam projekt pt. **Domowa Przystań**, w którym byłam jednym z ekspertów merytorycznych (projekt realizowany w latach 2017-2020). Następnie zdobyliśmy środki na kolejny projekt w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój pt. **Każdego Dnia Bezpieczniej w Dziennych Domach Pomocy**. Tym razem we współpracy pomiędzy Miejskim Centrum Usług Socjalnych w imieniu Gminy Wrocław a Azienda pubblica di Servizi alla Persona Giorgio Gasparini Vignola w Modenie pełniłam rolę kierownika zespołu merytorycznego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.

Poza istotnymi zmianami wdrożeniowymi w funkcjonowaniu domów pomocy, w ramach opisanej współpracy, powstała monografia o tytule *Rekomendacje i instrukcje do wdrożenia Nowego Modelu Wsparcia w dziennych domach pomocy: przewodnik*, autorstwa Trypka Elżbieta, Szcześniak Dorota, Rymaszewska Joanna, Lion Katarzyna, Mazurek Justyna wydana we Wrocławiu 2020 przez Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, 101 s., ISBN 978-83-7055-618-1 oraz publikacja naukowa:

- a. Justyna Mazurek, **Dorota Szcześniak**, Elżbieta Trypka, Katarzyna Małgorzata Lion, Renata Wallner, Joanna Rymaszewska. Needs of older people attending day care centres in Poland. Healthcare 2020 Vol.8 no.3 art.310 [14 s.], doi: 10.3390/healthcare8030310

- [3] Współpraca międzynarodowa z badaczami z ośrodków naukowych takich jak: Erasmus MC Rotterdam w Niderlandach (dr Arfan Ikram), Radboud University Medical Center w Niderlandach (prof. Myrra Vernooij-Dassen), Karolinska Institutet w Szwecji (dr Anna-Karin Welmer), University of New South Wales (prof. Henry Brodaty) oraz University of Bremen w Niemczech (prof. Karin Wolf-Ostermann) zaowocowała **uzyskaniem środków finansowych w ramach grantu JPND, w Polsce finansowanym przez NCBiR. Projekt pt. *Social Health And REserve in the Dementia patient journey* o akronimie SHARED** realizowany jest od 2019 roku a jego zakończenie planowane jest na grudzień 2022 roku. W projekcie SHARED pełnię rolę głównego badacza oraz koordynatora merytorycznego zespołu UMW pod kierownictwem prof. Joanny Rymaszewskiej. Ogólnym celem projektu jest zbadanie roli tzw. *zdrowia społecznego* w zaburzeniach poznawczych i procesach otępiennych, ze szczególnym uwzględnieniem ich dwukierunkowej zależności w trajektorii zespołów otępiennych. W związku z tym, że projekt jest w trakcie realizacji efekty wymierne w postaci publikacji naukowych aktualnie są w opracowaniu, jednak dotychczas opublikowane prace, których jestem współautorką, wymienione są poniżej:
- Lenart-Bugla, M.; Łuc, M.; Pawłowski, M.; **Szcześniak, D.**; Seifert, I.; Wiegelmann, H.; Gerhardus, A.; Wolf-Ostermann, K.; Rouwette, E.A.J.A.; Ikram, M.A.; et al. What Do We Know about Social and Non-Social Factors Influencing the Pathway from Cognitive Health to Dementia? A Systematic Review of Reviews. *Brain Sci.* 2022, 12, 1214. doi.org/10.3390/brainsci12091214
  - Seifert, I., Wiegelmann, H., Lenart-Bugla, M... **Szcześniak D.** ... et al. Mapping the complexity of dementia: factors influencing cognitive function at the onset of dementia. *BMC Geriatr.* 2022, 22, 507, doi.org/10.1186/s12877-022-02955-2
  - Samtani, S., Mahalingam, G., Lam, B. C. P., Lipnicki, D. M., Lima-Costa, M. F., Blay, S. L., ... **Szcześniak, D.** ... & Brodaty, H. Associations between social connections and cognition: a global collaborative individual participant data meta-analysis. *The Lancet Healthy Longevity*, 2022, 20; S2666-7568, doi: 10.1016/S2666-7568(22)00199-4.
- [4] Współpraca międzynarodowa z ważnym ośrodkiem badawczym University of New South Wales oraz Centre for Healthy Brain Ageing w Australii, którego reprezentantem jest **prof. Henry Brodaty** wiąże się z realizacją kolejnego **projektu JPND (finansowanego z NCBiR) o tytule *COdesiGning demeNtia dIagnoSis ANd post-diagnostic CarE* i akronimie Cognisance**. W projekcie Cognisance, który rozpoczął się w 2019 roku z planowanym zakończeniem w 2022 roku, pełnię rolę głównego badacza oraz koordynatora merytorycznego zespołu naukowego UMW pod kierownictwem prof. Joanny

Rymaszewskiej. Współpraca naukowa Cognisance zbudowana jest konsorcjum naukowym z ośrodków takich jak: University of Sydney w Australii (prof. Lee-Fay Low), McGill University w Kanadzie (prof. Isabelle Vedel), Maastricht University w Niderlandach (prof. Frans Verhey oraz Prof. Marjolein de Vugt) oraz University College London w Wielkiej Brytanii (dr Jane Wilcock).

Dodatkowo w ramach projektu aktywnie współpracujemy w istotnymi światowymi organizacjami takimi jak: **Alzheimer's Disease International (ADI)**, **Dementia Alliance International (DAI)** oraz **Światowa Organizacja Zdrowia (WHO)**.

Ogólnym celem projektu Cognisance jest współtworzenie (ang. *co-designing*) z osobami z otępieniem, ich opiekunami i pracownikami ochrony zdrowia i opieki społecznej, zestawów narzędzi i kampanii społecznej w celu poprawy procesu diagnostycznego i wsparcia post-diagnostycznego w zespołach otępiennych w Australii, Kanadzie, Niderlandach, Wielkiej Brytanii i Polsce. W związku z tym, że projekt Cognisance podobnie jak projekt SHARED jest w trakcie realizacji efekty wymierne w postaci publikacji naukowych aktualnie są w opracowaniu. Dotychczas przyjęto do druku jedną pracę, która będzie wchodziła w skład rozprawy doktorskiej doktorantki Katedry Psychiatrii, UMW, której jestem promotorem pomocniczym:

- a. Maria Maćkowiak, Agnieszka Libura, Lyn Phillipson, **Dorota Szcześniak**, Joanna Rymaszewska, Understanding of dementia in Polish language: a frame semantic approach *Journal of Alzheimer's Disease*; 2022, vol. 91 (1) (*in Press*)

- [5] W 2022 roku rozpoczęłam kolejną współpracę międzynarodową w obszarze otępień w projekcie ***Ethics in Dementia (EDEM)*** realizowanym w ramach **Europejskiego Programu Współpracy w Dziedzinie Badań Naukowo-Technicznych (COST)**. Liderem tego projektu jest prof. Sigurd Lauridsen (University of Southern Denmark, Dania). Ja natomiast jestem członkiem Komitetu Zarządzającego (2022-2026). Celem projektu EDEM jest współpraca interdyscyplinarna o zasięgu międzynarodowym, której efektem będzie opracowanie wytycznych etycznych, zaleceń i zestawu narzędzi edukacyjnych dostępnych do użytku w całej Europie poprawiających poczucie godności, autonomii i jakości życia osób żyjących z otępieniem, a także ich opiekunów.
- [6] Od 2016 roku jestem także zaangażowana we współpracę międzynarodową w ramach sieci badaczy ***PURE - Prospective Urban and Rural Epidemiological Study*** prowadzony przez

Population Health Research Institute, Mc Master University, Hamilton General Hospital, Ontario, Canada (prof. Salim Yusuf). W ramach tego wielo-kohortowego badania powstał projekt PURE Mind, którego liderem jest dr Eric Smith (Department of Clinical Neurosciences and Hotchkiss Brain Institute, Kanada). W Polsce kierownikiem projektu o tytule *Ukryte niedokrwienie mózgu jako wczesny marker rozwoju otępienia - ocena retro- i prospektywna w badaniu kohortowym populacji Polski finansowanego przez NCN* jest prof. Andrzej Szuba. W ramach tej współpracy międzynarodowej, uwzględniające analizy wielo-kohortowe powstały następujące publikacje, których jestem współautorką:

- a. **Dorota Szcześniak**, Joanna Rymaszewska, Anna Zimny, Marek Sasiadek, Katarzyna Połtyn-Zaradna, Eric E. Smith, Katarzyna Zatońska, Tomasz Zatoński, Sumathy Rangarajan, Salim Yusuf, Andrzej Szuba. *Cerebral small vessel disease and other influential factors of cognitive impairment in the middle-aged: a long-term observational cohort PURE-MIND study in Poland*. GeroScience 2021, 43 (1), 279-295, doi: 10.1007/s11357-020-00271-4
- b. Romella Durrani, Matthias G. Friedrich, Karleen M. Schulze, Philip Awadalla, Kumar Balasubramanian, Sandra E. Black, Philippe Broet, David Busseuil, Dipika Desai, Trevor Dummer, Alexander Dick, Jason Hicks, Thomas Iype, David Kelton, Anish Kirpalani, Scott A. Lear, Jonathon Leipsic, Wei Li, Cheryl R. McCreary, Alan R. Moody, Michael D. Noseworthy, Grace Parraga, Paul Poirier, Sumathy Rangarajan, **Dorota Szcześniak**, Andrzej Szuba, Jean-Claude Tardif, Koon Teo, Jennifer E. Vena, Katarzyna Zatońska, Anna Zimny, Douglas S. Lee, Salim Yusuf, Sonia S. Anand, Eric E. Smith. Effect of cognitive reserve on the association of vascular brain injury with cognition: analysis of the PURE and CAHHM studies. Neurology 2021 Vol.97 no.17 s.e1707-e1716, doi: 10.1212/WNL.00000000000012765
- c. Sonia S. Anand, Matthias G. Friedrich, Douglas S. Lee, Phillip Awadalla, J. P. Després, Dipika Desai, Russell J. De Souza, Trevor Dummer, Grace Parraga, Eric Larose, Scott A. Lear, Koon K. Teo, Paul Poirier, Karleen M. Schulze, **Dorota Szcześniak**, Jean-Claude Tardif, Jennifer Vena, Katarzyna Zatońska, Salim Yusuf, Eric E. Smith. Evaluation of adiposity and cognitive function in adults. JAMA Netw. Open 2022 Vol.5 no.2 art. e2146324 [16 s.], doi: 10.1001/jamanetworkopen.2021.46324
- d. **Dorota Szcześniak**, Marta Lenart-Bugla, Błażej Misiak, Anna Zimny, Marek Sasiadek, Katarzyna Połtyn-Zaradna, Katarzyna Zatońska, Tomasz Zatoński, Andrzej Szuba, Eric E. Smith, Salim Yusuf, Joanna Rymaszewska. *Unraveling the protective effects of cognitive reserve on cognition and brain: a cross-sectional study*. International Journal of

- [7] Poza tematyką otępień oraz chorób neruodegeneracyjnych zaangażowana byłam także we współpracę międzynarodową z **prof. Ianem Brockington** (University of Birmingham, Wielka Brytania). Celem tej współpracy było tłumaczenie oraz adaptacja narzędzia The Stafford Interview, ustrukturyzowanego wywiadu klinicznego przeznaczonego dla pracowników z obszaru zdrowia psychicznego, którego celem jest ocena społecznych, położniczych, psychologicznych oraz psychiatrycznych uwarunkowań ciąży, porodu i położu. Efektem tej współpracy było wydanie monografii:

- Brockington Ian, Andres Susana, Atar Ayca Ongel, Aydin Nazan, Ballen Natasha, Bharadwaj Balaji, Bramante Alessandra, Cattoni Cristina, Chandra Prabha, Cruz-Alaniz Yuria, Cutica Ilaria, Czerwińska Małgorzata, Dubow Hettie, Fathelbab Mona, El Bassousy Ossama , Fakher Walaa, Foreman David, Ganjekar Sundarnag, Garcia-Esteve Lluisa, Hilmy Maie, Hofberg Kristina, Hoivik Magnhild, Lecumberri Alba Roca, Kaneko Hitoshi, Kantorska-Janiec Monika, Mogwitz Sabine, Moussa Suaad, Nakazawa Yukane, Nishikii Yumi, Palacios-Hernandez Bruma, Parfitt Ylva, Rinaldi Carmen, Rong Nie, Rymaszewska Joanna, Seneviratne Gertrude, Sieh Pey-Ling, Sureda Caldentey Barbara , **Szcześniak Dorota**, Torres Gimenez Anna , Yoshida Keiko, Yuksel Goksin: The Stafford Interview, Bredenbury 2019, Eyry Press, 119 s., ISBN 0-9540633-9-2, [Publikacja w wydawnictwie spoza listy MNiSW]

2. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę lub sztukę.

A. Jestem promotorem pomocniczym pięciu przewodów doktorskich:

1. Doktorantka: mgr Katarzyna Lion, Promotor: prof. dr hab. Joanna Rymaszewska. Temat rozprawy: *Ocena zjawiska stygmatyzacji wśród osób z otępieniem w Polsce, Wielkiej Brytanii i we Włoszech*. Status postępowania: zakończone, data obrony: 07.02.2020, data nadania stopnia: 27.02.2020. Jednostka: Zakład Psychiatrii Konsultacyjnej i Badań Neurobiologicznych.
2. Doktorant: lek. Piotr Lepka, Promotor: prof. dr hab. Rafał Matkowski. Temat rozprawy: *Wpływ przezczaszkowej stymulacji niskonapięciowym prądem stałym na funkcje psychomotoryczne w ramach treningu laparoskopowego*. Status postępowania: w realizacji, obrona odbyła się 30.11.2022. Jednostka: Zakład Chirurgii Onkologicznej.
3. Doktorantka: lek. Agnieszka Kobyłko, Promotor: prof. dr hab. Joanna Rymaszewska. Temat rozprawy: *Kompleksowość kliniczna pacjentów z wybranymi przewlekłymi chorobami wielonarządowymi*. Status postępowania: w realizacji. Jednostka: Katedra Psychiatrii.
4. Doktorantka: lek. Marta Ciułkiewicz, Promotor: prof. dr hab. Joanna Rymaszewska, Temat rozprawy: *Wybrane czynniki intra- oraz interpersonalne a objawy psychopatologiczne w populacji ogólnej w czasie pandemii SARS-CoV-2*. Status postępowania: w realizacji. Jednostka: Katedra Psychiatrii.
5. Doktorantka: mgr Maria Maćkowiak, Promotor: prof. dr hab. Joanna Rymaszewska, Temat rozprawy: *Rola semantyki terminu otępienie oraz efektywność kampanii społecznej w redukowaniu stygmatyzacji wobec osób żyjących z otępieniem*. Status postępowania: w realizacji. Jednostka: Katedra Psychiatrii.

B. Realizuję zajęcia dydaktyczne w ramach:

- a. przedmiotu „Psychiatria” dla **studentów V i VI roku Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu** w latach 2011-2015, 2017-obecnie;
- b. przedmiotu „**Psychologia Lekarska z elementami treningu interpersonalnego**” dla studentów II roku Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu od 2022 roku;
- c. przedmiotów „**Metodologia badań naukowych**” oraz „**Stylistyka wypowiedzi naukowej**” dla uczestników Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Medycznego we

Wrocławiu w latach 2019 do obecnie (w latach 2019-2021 byłam koordynatorem obu przedmiotów).

C. Jestem koordynatorem doktorantów w Katedrze Psychiatrii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu od 2018 roku.

D. Byłam członkiem Komisji ds. Nagród Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu powołanej na kadencję 2012-2016.

E. Współorganizowałam oraz współorganizuję konferencje naukowe:

- a. IX Kongres Polskiego Towarzystwa Psychogeriatrycznego, Wrocław, 2012; (udział w pracach organizacyjnych)
- a. Międzynarodowa konferencja „Program Wsparcia dla osób z otępieniem oraz ich opiekunów w Europie”, Wrocław, 2017; (główny organizator)
- b. BestCare4Dem, Sharing effective community-based support in dementia, Amsterdam, 2018; (Committee of recommendation)
- c. 31st Alzheimer Europe Conference, online, 2021 (członek Programme and Organising Committees)
- d. V Psychiatria - Dialogi Interdyscyplinarne, Wrocław, 2022; (członek Komitetu Naukowego)
- e. 10th Annual Scientific Conference of European Association of Psychosomatic Medicine, Wrocław, planowana na 2023 roku (członek Programme Committee oraz Local Organization Committee).

F. Jestem członkiem następujących towarzystw:

- a. Polskie Towarzystwo Psychoterapii Psychodynamicznej
- b. INTERDEM (międzynarodowa sieć badaczy poświęcona badaniu otępień, wcześniej byłam członkiem Interdem Academy). Aktualnie w ramach tego międzynarodowego Towarzystwa naukowego jestem liderem sekcji tzw. Social Health Taskforce.
- c. EAPM, The European Association of Psychosomatic Medicine.

G. Recenzowałam prace w następujących czasopismach naukowych: *Aging and Mental Health, The European Journal of General Practice, Global Journal of Health Science, American Journal of Alzheimers Disease & Other Dementias, International Journal of*

Environmental Research and Public Health, Risk Management and Healthcare Policy, Healthcare.

H. Pełniłam/pełnię rolę Guest Editor w czasopismach: *Frontiers in Rehabilitation Sciences* oraz *International Journal of Environmental Research and Public Health*.

I. Byłam pomysłodawcą, organizatorem i koordynatorem wizyty naukowej prof. Stephana Doeringa w ramach programu Visiting Professors funduszu Scientiae Wratislavienses finansowanego ze środków Gminy Wrocław (we współpracy z Wrocławskim Centrum Akademickim) w 2019 roku.

J. Ukończyłam specjalistyczne i badawcze kursy/warsztaty międzynarodowe:

- a. Uzyskałam międzynarodowy certyfikat stosowania narzędzi: Montreal Cognitive Assessment (MoCA) oraz Columbia-Suicide Severity Rating Scale (C-SSRS)
- b. Uczestniczyłam w szkoleniu o zastosowaniu ustrukturyzowanego wywiadu do badania struktury osobowości (STIPO-R)
- c. Ukończyłam szkolenie Good Clinical Practice (NIDA Clinical Trials Network)
- d. Ukończyłam roczny kurs z terapii systemowej w Berlinie (Systemische Fortbildung In Familien – und Netzwerktherapie).

K. Odbylałam staże zagraniczne:

24 - 28.08.2015	Interdem Adacemy Summerschool w ramach programu Erasmus + , ośrodek naukowy: Maastricht University, Niderlandy
-----------------	---

20.09.2015 – 03.10.2015	Staż naukowy uzyskany w drodze konkursu: Program TransFormation.doc realizowany w ramach projektu systemowego Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego pt. <i>Wsparcie systemu zarządzania badaniami naukowymi i ich wynikami</i> , ośrodek naukowy: Wageningen University, Niderlandy
-------------------------	---

L. Otrzymałam następujące nagrody naukowe:

- a. I miejsce w sesji plakatowej na konferencji Psychiatria – Dialogi Interdyscyplinarne w 2016 roku
- b. Nagroda Rektora UMW za ważne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, Nagroda Indywidualna II stopnia (przyznana w 2017 za rok 2016)
- c. Nagroda Rektora UMW za ważne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, Nagroda Zespołowa (przyznana w 2017 za rok 2016)
- d. Nagroda Rektora UMW za ważne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, Nagroda Zespołowa I stopnia (przyznana w 2018 za rok 2017)
- e. Nagroda Rektora UMW za ważne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, Nagroda Zespołowa II stopnia (przyznana w 2019 za rok 2018)
- f. Nagroda Rektora UMW za ważne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, Nagroda Indywidualna I stopnia (przyznana w 2019 za rok 2018)
- g. Nagroda Rektora UMW za ważne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, Nagroda Zespołowa II stopnia (przyznana w 2020 za rok 2019)
- h. Nagroda Rektora UMW za ważne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, Nagroda Zespołowa II stopnia (przyznana w 2021 za rok 2020)
- i. Nagroda Rektora UMW za ważne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, Nagroda Zespołowa (przyznana w 2021 za rok 2020)
- j. Nagroda Rektora UMW za ważne i twórcze osiągnięcia w pracy naukowej, Nagroda Indywidualna I stopnia (przyznana w 2021 za rok 2020).

M. Jestem współautorem monografii i artykułów edukacyjnych oraz rekomendacji:

- **Szcześniak Dorota**, Zdrojowy-Wełna Aleksandra, Rymaszewska Joanna: Hormony a zdrowie psychiczne kobiet, W: Psychiatria na obcasach, (red.) Dominika Dudek, Joanna Rymaszewska, Warszawa 2014, Medical Education Sp. z o.o., s. 105-126, ISBN 978-83-62510-92-4
- **Szcześniak Dorota**, Rymaszewska Joanna: Agresja pacjenta chorego psychicznie, W: Agresja w opiece zdrowotnej: zagadnienia wprowadzające. (red.) Andrzej Steciwko, Agnieszka Mastalerz-Migas, Wrocław 2014, Elsevier Urban & Partner, s. 80-90, ISBN 978-83-7609-946-0
- Rymaszewska Joanna, **Szcześniak Dorota**, Wojtyńska Renata: Co należy wiedzieć o otępieniu?: poradnik dla pacjentów i ich rodzin, Warszawa 2015, Egis Polska; ITEM Publishing, 72 s., ISBN 978 -83-63654-38-2

- Rymaszewska Joanna, **Szcześniak Dorota**, Wojtyńska Renata: Co należy wiedzieć o otępieniu?: praktyczny poradnik rozpoznawania i leczenia, Warszawa 2015, Egis Polska; ITEM Publishing, 144 s., ISBN 978-83-63654-41-2, 20 punktów
- **Szcześniak Dorota**, Rymaszewska Joanna: Otepienia - praktyczne rekomendacje diagnostyczne i terapeutyczne w podstawowej opiece zdrowotnej, *Terapia*, 2015, vol. 23, nr 3 z, s. 62-68
- **Szcześniak Dorota**, Rymaszewska Joanna: Oblicza zaburzeń depresyjnych u kobiet, *Psychiatria po Dyplomie*, 2015, vol. 12, nr 4, s. 30-34
- **Szcześniak Dorota**, Urbańska Katarzyna, Wallner Renata, Dries Rose-Marie, Rymaszewska Joanna: Wykorzystanie modelu adaptacyjnego radzenia sobie w diagnozie oraz interwencjach psychospołecznych osób z otępieniem, *Psychiatria po Dyplomie*, 2017, vol. 14, nr 6, s. 27-34
- Rymaszewska Joanna, **Szcześniak Dorota**, Cubała Wiesław Jerzy, Gałęcki Piotr, Rybakowski Janusz, Samochowiec Jerzy, Szulc Agata, Dudek Dominika: Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego dotyczące leczenia zaburzeń afektywnych u kobiet w wieku rozrodczym. Część III: Postępowanie w wypadku utraty ciąży oraz niepowodzeń w leczeniu niepłodności metodą in vitro = Recommendations of the Polish Psychiatric Association for treatment of affective disorders in women of childbearing age. Part III: Approach to pregnancy loss and unsuccessful in vitro treatment of infertility, *Psychiatria Polska*, 2019, vol. 53, nr 2, s. 277-292, DOI:10.12740/PP/104440
- Łuc Mateusz, **Szcześniak Dorota**, Trypka Elżbieta, Mazurek Justyna, Rymaszewska Joanna: Pandemia SARS-CoV-2 a populacja osób z otępieniem. Rekomendacje pod patronatem Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, *Psychiatria Polska*, 2020, vol. 54, nr 3, s. 421-436, DOI:10.12740/PP/122780

N. Aktywnie uczestniczę w działaniach mających na celu popularyzację nauki:

- a. **Współtworzyłam edukacyjną stronę internetową**, na której dostępne są materiały edukacyjne dla osób żyjących z otępieniem ich opiekunów oraz pracowników ochrony zdrowia i opieki społecznej:
<https://razemprzedsiebie.umw.edu.pl/>
 Strona powstała w ramach projektu Cognisance (JPND, NCBiR).
- b. Jako główny badacz projektu Cognisance (JPND) **współtworzyłam Kampanię społeczną *Razem przed siebie***, promującą destygmatyzację osób żyjących z otępieniem oraz zwiększenie świadomości na temat otępień w populacji generalnej. Kampania trwała 8 miesięcy (2021-2022), a swoim zasięgiem

obejmowała cały Dolny Śląsk. Film obrazujący liczne aktywności realizowane w ramach kampanii znajduje się pod linkiem:

https://www.youtube.com/watch?v=q54k-VGE_4c

- c. Prowadziłam **wykład dla uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku**, Uniwersytetu Wrocławskiego (2021).
- d. Prowadziłam **zajęcia dla uczniów liceum ogólnokształcącego** na temat otępień oraz zdrowia społecznego (2021).
- e. Uczestniczyłam w **Dolnośląskim Forum Rad Senioralnych** (prezentacja ustna) na zaproszenie Wicemarszałka Województwa Dolnośląskiego (2021)
- f. W ramach **współpracy z Wrocławskim Centrum Akademickim** brałam czynny udział w konferencji *Spoleczne Konteksty Samotności o Osamotnienia* (rola moderatora, 2022).
- g. **Opracowałam oraz prowadziłam webinary dotyczące zdrowia społecznego w otępieniu**, skierowane do opiekunów osób żyjących z otępieniem oraz pracowników ochrony zdrowia i opieki społecznej. Webinary dostępne są pod linkami:
https://www.youtube.com/channel/UCgLz-TFfgwf_X9Gze2ODn3A/streams
<https://www.youtube.com/watch?v=D8sfPJ0R74c&t=3s>
- h. W ramach **współpracy z Studenckim Kołem Naukowym Psychiatrii** wygłosiłam wykład *Samotność w koncepcji zdrowia społecznego*. Spotkanie otwarte realizowane było w ramach akcji edukacyjno-badawczej „(Nie)samotni w tłumie”. Projekt jest finansowany przez Fundusz Aktywności Studenckiej Wrocławskiego Centrum Akademickiego.
- i. **Jestem współtwórcą filmu dokumentalnego** dotyczącego Programu Wsparcia dla osób z otępieniem oraz ich opiekunów, zrealizowanego ramach projektu MeetingDem (JPND). Film dostępny jest pod linkiem:
<https://www.youtube.com/watch?v=g1exAVTzxRU&t=925s>

3. Oprócz kwestii wymienionych w pkt. 1-6, wnioskodawca może podać inne informacje, ważne z jego punktu widzenia, dotyczące jego kariery zawodowej.

A. Jestem absolwentką psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego. Jednak jeszcze na studiach w ramach programu Erasmus wyjechałam do Wielkiej Brytanii, na Uniwersytet w Glamorgan, gdzie po raz pierwszy realizowałam projekt badawczy. Pobyt ten zakończył się obroną pracy licencjackiej oraz zdobyciem dyplomu. W tym czasie rozpoczęła się moja droga naukowa. Wiedząc, że nie wyobrażam sobie realizacji jedynie ścieżki naukowej po studiach postanowiłam złożyć dokumenty na Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu, który od początku umożliwił mi łączenie ścieżki klinicznej i naukowej. Aktualnie w związku z chęcią podnoszenia moich kwalifikacji klinicznych jestem na 3 roku specjalizacji z Psychologii Klinicznej (Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu), a moim kierownikiem specjalizacji jest mgr Małgorzata Kaczmarek-Fojtar.

B. Podczas mojej pracy na Uniwersytecie Medycznym, początkowo w roli doktorantki, następnie pracownika naukowo-dydaktycznego uczestniczyłam w licznych badaniach prowadzonych w Katedrze Psychiatrii, które nie były opisywane w tym autoreferacie. Poniżej wymienię najważniejsze:

[1] *Ocena rzetelności narzędzia do zinternalizowanej stygmatyzacji oraz jego wykorzystanie w praktyce klinicznej.*

Kierownik: dr n. med. Dorota Szcześniak

Grant dla młodych naukowców: projekt własny, 2014 → 2017; Efekt wymierny:

- **Dorota Szcześniak**, Agnieszka Kobyłko, Irena Wojciechowska, Michał Kłapciński, Joanna Rymaszewska. Internalized stigma and its correlates among patients with severe mental illness. *Neuropsychiatr.Dis.Treat.* 2018 Vol.14 s.2599-2607, DOI: 10.2147/NDT.S169051
- **Dorota Szcześniak**, Agnieszka Kobyłko, Marta Lenart, Maciej Karczewski, Agnieszka Cyran, Piotr Musiał, Joanna Rymaszewska. Personality factors crucial in internalized stigma understanding in psychiatry. *Healthcare* 2021 Vol.9 no.4 art.456 [12 s.], DOI: 10.3390/healthcare9040456

[2] *Wybrane czynniki psychologiczne oraz parametry biochemiczne a poczucie jakości życia pacjentów chorujących na akromegalię.*

Kierownik: dr n. med. Aleksandra Jawiarczyk – Przybyłowska

Funkcja: wykonawca

Grant dla młodych naukowców: projekt własny, 2013 → 2015; Efekt wymierny:

- **Dorota Szcześniak**, Aleksandra Jawiarczyk-Przybyłowska, Joanna Rymaszewska. The quality of life and psychological, social and cognitive functioning of patients with acromegaly. Adv.Clin.Exp.Med. 2015 Vol.24 no.1 s.167-172, DOI: 10.17219/acem/38156
- **Dorota Szcześniak**, Aleksandra Jawiarczyk-Przybyłowska, Łukasz Matusiak, Anna Bolanowska, Julian Maciaszek, Małgorzata Siemińska, Joanna Rymaszewska, Marek Bolanowski. Is there any difference in acromegaly and other chronic disease in quality of life and psychiatric morbidity? Endokrynol.Pol. 2017 T.68 nr 5 s.524-532, DOI: 10.5603/EP.a2017.0044
- Aleksandra Jawiarczyk-Przybyłowska, **Dorota Szcześniak**, Marta Ciulkowicz, Marek Bolanowski, Joanna Rymaszewska. Importance of illness acceptance among other factors affecting quality of life in acromegaly. Front.Endocrinol. 2020 Vol.10 art.899 [10 s.], DOI: 10.3389/fendo.2019.00899

[3] *Preparaty naturalnych dipeptydów z surowców mięsnych o działaniu przeciwtłeniającym i ich zastosowanie w żywności i suplementach diety.*

Kierownik projektu: prof. dr hab. Wiesław Kopeć, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu

Funkcja: badacz

Główny wykonawca: prof. dr hab. n. med. Joanna Rymaszewska

Grant ministerialny rozwojowy N R12 0040 06, 01.2012 → 06.2012; Efekt wymierny:

- **Szcześniak Dorota**, Budzeń Sandra, Kopeć Wiesław, Rymaszewska Joanna: Anserine and carnosine supplementation in the elderly: effects on cognitive functioning and physical capacity, Archives of Gerontology and Geriatrics, 2014, vol. 59, nr 2, s. 485-490, DOI:10.1016/j.archger

Artykuł z tego grantu, w którym jestem pierwszy autorem został do tej pory cytowany 63 razy (wg Web of Science Core Collection, stan na 09.11.2022 rok)

.....
(podpis wnioskodawcy)